

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Podstawy metodologii historii**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-PMH-11hws2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Humanistyka w szkole – polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **15 h W**
9. Liczba punktów ECTS: 1
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
prof. dr hab. Ewa DOMAŃSKA, ewa.domanska@amu.edu.pl
dr hab. Maciej BUGAJEWSKI, prof. UAM, maciej.bugajewski@amu.edu.pl
dr hab. Maria SOLARSKA, prof. UAM, solarska@amu.edu.pl
dr hab. Wiktor WERNER, prof. UAM, werner@amu.edu.pl
dr Tomasz FALKOWSKI, tmfalko@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
  - przedstawienie podstawowych problemów, metod i narzędzi poznania historycznego;
  - ukazanie społecznych, kulturowych i ekonomicznych mechanizmów powstawania wiedzy historycznej;
  - ukazanie znaczenia zagadnień etycznych związanych z badaniem historycznym i funkcjonowaniem wiedzy historycznej w świecie współczesnym.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	zna podstawowe problemy, metody i narzędzia poznania historycznego oraz podstawowe stanowiska współczesnej teorii historii	HS_W01, HS_U06, HS_U10
EU_02	zna podstawowe pojęcia teoretyczne stosowane w historiografii	HS_W01, HS_U03, HS_U06
EU_03	rozdziela typy artefaktów kulturowych i ujmuje je jako elementy procesu historycznego	HS_W08, HS_U07
EU_04	rozpoznaje i docenia znaczenie zagadnień etycznych związanych z poznaniem historycznym i funkcjonowaniem wiedzy historycznej w kulturze	HS_K01, HS_K02, HS_K08
EU_05	rozpoznaje społeczne, kulturowe i ekonomiczne mechanizmy powstawania wiedzy historycznej	HS_W14, HS_U08, HS_K04

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Metodologia i teoria historii jako metarefleksja nad historiografią	EU _01, EU _05
Rodzaje wiedzy: specyfika i granice myślenia naukowego w świetle współczesnej metodologii i teorii historii	EU _01, EU _02, EU _03
Specyfika historii jako praktyki badawczej: miejsce badań historycznych w obrębie nauki i kultury (przedmiot i metody)	EU _02, EU _03, EU _05
Podstawowe teorie, pojęcia i modele wykorzystywane w badaniach historycznych	EU _01, EU _02, EU _04
Podstawowe procedury interpretacyjne w badaniach historycznych	EU _02, EU _03, EU _05
Krytyczny wymiar poznania historycznego	EU _04, EU _05
Etyczny wymiar poznania historycznego	EU _04, EU _05

5. Zalecana literatura:

- Banaszak G., Kmita J., *Spoleczno-regulacyjna koncepcja kultury*, Warszawa 1994
- Domańska E., *Historia egzystencjalna. Krytyczne studium narratywizmu i humanistyki zaangażowanej*, Warszawa 2012
- Nagel E., *Struktura nauki*, Warszawa 1970
- Pomorski J., *Spoglądając w przeszłość... Studia i szkice metahistoryczne*, Lublin 2017
- Scott J.W., *Gender jako pożyteczna kategoria analizy historycznej*, Biblioteka Think Tanku Feministycznego: <http://www.ekologiasztuka.pl/pdf/f0064scott.pdf>
- *Teoria wiedzy o przeszłości na tle współczesnej humanistyki. Antologia*, red. E. Domańska, Poznań 2010
- Topolski J., *Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej*, Warszawa 1996
- Topolski J., *Varia historyczne*, Poznań 2010
- Wrzosek W., *O myśleniu historycznym*, Bydgoszcz 2009
- Znaniecki F., *Nauki o kulturze*, Warszawa 1992
- Żarnowski J., *Historia społeczna. Metodologia - ewolucja - perspektywy*, Warszawa 2011

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	X

Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	X
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu				
	EU _01	EU _02	EU _03	EU _04	EU _05
Egzamin pisemny					
Egzamin ustny					
Egzamin z „otwartą książką”					
Kolokwium pisemne					
Kolokwium ustne	X	X	X	X	X
Test					
Projekt					
Esej	X	X	X	X	X
Raport	X	X	X	X	X
Prezentacja multimedialna					
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)					
Portfolio					
Inne (jakie?) -					

2. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		15
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	5
	Czytanie wskazanej literatury	5
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	5
	Inne (jakie?) -	
SUMA GODZIN		30
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		1

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): ZNAKOMITA WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI
dobry plus (+db; 4,5): BARDZO DOBRA WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI
dobry (db; 4,0): DOBRA WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI
dostateczny plus (+dst; 3,5): ZADOWALAJĄCA WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI
dostateczny (dst; 3,0): DOSTATECZNA WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI
niedostateczny (ndst; 2,0): NIEDOSTATECZNA WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI